

ZASŁUŻENI DLA ELEKTROTECHNIKI (CZ. 8) – WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

W ósmej części cyklu artykułów o wybitnych naukowcach, inżynierach, technikach i działaczach w zakresie szeroko pojętej elektrotechniki, upamiętnionych jako patroni ulic, instytucji, miejsc publicznych, pomników i innych form, przedstawiamy województwo opolskie. Przypomnijmy, że artykuł publikujemy za zgodą Kolegi Dariusza Świsulskiego oraz jego studentów z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, którzy opracowali temat w ramach przedmiotu Historia techniki (semestr 1, studia niestacjonarne 2. stopnia, kierunek elektrotechnika)

Województwo opolskie jest jednym z 16 polskich województw, Jest najmniejsze pod względem obszaru, który wynosi 9.412 km², a także ma najmniej mieszkańców.

Poniższy artykuł poświęcony jest słynnym elektrykom, elektrotechnikom oraz automatykom, którzy w czasie swojej kariery mieli lub mają styczność z terenem województwa opolskiego. Niektórzy z nich zostali upamiętnieni pomnikami, nazwami ulic noszących ich nazwisko oraz szkół pod ich patronatem.

Antoni Plamitzer

Jednych z miejsc, w których możemy znaleźć informacje dotyczące historii elektrotechniki w tym województwie jest Politechnika Opolska. W jej murach znajduje się Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki. Powstał on w roku 1966 jako Wydział Elektryczny, a następnie przekształcony został w Instytut Elektrotechniki. Pierwszym dziekanem został doc. Antoni Plamitzer, który był słynnym elektrotechnikiem oraz jednym z założycieli uczelni. Jego wizerunek można spotkać na wyżej wymienionym wydziale. [2]



Fot. 1. Doc. Antoni Plamitzer [2]

Jerzy Hickiewicz

Prof. Jerzy Hickiewicz był 4 dziekanem wydziału w latach 1975-1977. Jest elektrotechnikiem specjalizującym się w dziedzinie maszyn i napędów elektrycznych. Jest członkiem organizacji „Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej I Stosowanej” Jego wizerunek również widnieje na Politechnice Opolskiej [3].



Fot. 2. Prof. Jerzy Hickiewicz [3]

Karl Ilgner

Karl Ilgner urodził się w roku 1892 r. w miejscowości Nysa. Był on słynnym inżynierem elektrykiem. Swoją karierę rozpoczął na Uniwersytecie Technicznym (Berlin -Charlottenburg), gdzie studiował inżynierię mechaniczną. Następnie pracował w firmie AEG. Po latach udało mu się znów związać karierę zawodową z Polską. Kierował on biurem we Wrocławiu w firmie Elektrizitäts-AG (dawniej W. Lahmeyer & Co) [4]. Jego główne osiągnięcia skupiały się wokół maszyn i napędów elektrycznych, a najbardziej znanym wynalazkiem jest układ Leonarda-Ilgnera [12].



Fot. 3. Karl Ilgner [4]

Ignacy Mościcki

Znanym elektrykiem, wyróżnionym m.in. w województwie opolskim, jest Ignacy Mościcki. Był prezydentem Polski w latach 1926-1939, znany z badań w zakresie elektrochemii, został

upamiętniony poprzez nazwanie jego imieniem jednej z ulic w mieście Kędzierzyn-Koźle (poprzednia nazwa: „Przodowników pracy”).



Fot. 4. Prof. Ignacy Mościcki [5]

Na terenie Politechniki Opolskiej organizowane są dni elektryki [7], podczas których zasłużeni działacze branży elektrycznej otrzymują m.in. medale honorowe Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Patronami tych medali są m.in. członkowie honorowi SEP:

- prof. Mieczysław Pożaryski, pierwszy prezes SEP w latach 1919-1928 [9];
- prof. Jan Obrąpalski, prezes SEP w latach 1934–1935 [8];
- inż. Kazimierz Szpotański, prezes SEP (1939-1946) [9];
- prof. Stanisław Fryze, współtwórca podstaw elektrotechniki teoretycznej [11];

oraz inż. Michał Doliwo-Dobrowolski, pionier techniki prądu trójfazowego [12], którego imieniem uhonorowano także Wydział Elektryczny Politechniki Opolskiej.

Podsumowując, w województwie opolskim znani elektrycy, elektrochemicy oraz osoby związane z energią elektryczną nie mają wiele wyróżnień w postaci patronatów czy upamiętnienia ich poprzez pomniki oraz nazwanie ulic, placów czy parków ich imieniem. O ich pamięci cały czas przypomina Politechnika Opolska poprzez wydarzenia okolicznościowe, takie jak Dni Elektryki.










Opracowanie: Anna Czupryńska, Mateusz Dzikowski
Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki
semestr 1, studia niestacjonarne 2 stopnia, kierunek elektrotechnika
Projekt wykonany w ramach przedmiotu Historia techniki, semestr zimowy 2022/2023

Źródła:

 Informacje o województwie opolskim https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojew%C3%B3dztwo_opolskie

 Informacje o Antonim Plamitzerze oraz fotografia (rys. 1) https://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Plamitzer

 Fotografia Prof. Jerzy Hickiewicz (rys.2) - <https://wu.po.opole.pl/historia-wychodzi-podziemia/>

-  Fotografia Karl Ilgner (rys. 3) - https://de.wikipedia.org/wiki/Karl_Ilgner
-  Fotografia Ignacego Mościckiego (rys. 4) - https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Mo%C5%9Bcicki#/media/Plik:Ignacy_Moscicki.jpg
-  Dni Elektryki organizowane na terenie Politechniki Opolskiej - <https://wu.po.opole.pl/cwierciecze-opolskich-dni-elektryki/>
-  Informacje o profesorze Janie Obrąpalskim - <https://sep.com.pl/prezesi-stulecia-sep/jan-obrapalski.html>
-  Informacje o profesorze Mieczysławie Pożaryskim - <https://sep.com.pl/prezesi-stulecia-sep/mieczyslaw-pozaryski.html>
-  Informacje o inż. Kazimierzu Szpotańskim - https://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Szpot%C5%84ski
-  Informacje o prof. Stanisławie Fryze - https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Fryze
-  Informacje o inż. Michale Doliwo-Dobrowolskim - https://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Doliwo-Dobrowolski
-  Sylwetka Karla Ilgnera – <https://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-17b427ac-8716-465f-9984-86a3131d46b7>